

बेलबारी नगरपालिका

१ नं. प्रदेश, मोरड

बेलबारी नगरपालिकाको राजपत्र

बेलबारी नगरपालिकाबाट प्रकाशित

खण्ड: २

संख्या: १०

सम्वत् २०७६ अषाढ २० गते

भाग १

बेलबारी नगरपालिका संस्था दर्ता ऐन, २०७६

नेपालको संवधानको धारा २२६ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ परिच्छेद (१७ दफा १०२ को उपदफा (१) दिइएको अधिकार प्रयोग गरी बेलबारी नगरपा लकाको चौथो नगर सभाबाट यो ऐन पारित गरी सर्वसाधारणको जानकारीको लागी यो राजपत्र प्रकाशन गरिएको छ ।

बेलबारी नगरपालिका संस्था दर्ता ऐन, २०७६

प्रमाणिकरण मिति: २०७६।०३।२०

सम्वत् २०७६ सालको ऐन नं. ९०

प्रस्तावना:

सामाजिक, धार्मिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक, वैज्ञानिक, शैक्षिक, बौद्धिक, शारीरिक, आर्थिक, व्यावसायिक तथा परोपकारी संस्थाहरूको स्थापना तथा दर्ता गरी सामाजिक र आर्थिक रूपान्तरण गर्ने कार्यमा त्यस्ता संस्थाहरूलाई व्यवस्थित रूपमा परिचालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

स्थानीय सरकार संचालन ऐन को दफा १०२ र संसोधित दफा (११) उपदफा (४) को (३) (ठ) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बेलबारी नगरपालिकाले यो ऐन बनाएको छ ।

१ संक्षिप्त नाम तथा प्रारंभ :

- (१) यस ऐनको नाम □बेलबारी नगरपालिका संस्था दर्ता ऐन २०७६□
रहनेछ ।
- (२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२ परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा:

- (१) □ऐन□ भन्नाले □बेलबारी नगरपालिका संस्था दर्ता ऐन २०७६□ सम्झनु पर्छ ।
- (२) □संस्था□ भन्नाले सामाजिक, धार्मिक, साहित्यिक, सांस्कृतिक, वैज्ञानिक, शैक्षिक, बौद्धिक, सैद्धान्तिक, शारीरिक, आर्थिक, व्यावसायिक तथा परोपकारी कार्यहरूको विकास एवं विस्तार गर्ने उद्देश्यले स्थापना भएको संघ संस्था, क्लब, मण्डल, परिषद्,

अध्ययन केन्द्र आदि सम्भनु पर्छ र सो शब्दले मैत्री संघ समेतलाई जनाउछ ।

- (३) **प्रथानीय अधिकारी** भन्नाले नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकिदिएको अधिकारी सम्भनु पर्छ र त्यसरी अधिकारी नतोकिएकोमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालयको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भनु पर्छ ।
- (४) **कार्य समिति** भन्नाले संस्थाको विधान अनुसार गठन भएको प्रबन्ध समिति सम्भनु पर्छ ।
- (५) **तोकिएको** वा **तोकिए बमोजिम** भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भनु पर्छ ।
- (६) **प्रायाधिक समिति** भन्नाले नेपालको सविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम बेलवारी नगरपालिकाको समिति सम्भनु पर्छ ।
- (७) **कार्यपालिका** भन्नाले बेलवारी नगरपालिकाको कार्यपालिका भन्ने सम्भनुपर्छ ।
- (८) **प्रथानीय सरकार** भन्नाले बेलवारी नगरपालिका भन्ने सम्भनु पर्छ ।
- (९) **नेपाल ऐन** भन्नाले कुनै संस्थाको दर्ता वा स्थापना गर्ने वा कार्यक्षेत्र यकिन गर्ने सम्बन्धमा बनेको अर्को संघिय वा प्रदेश ऐन भन्ने सम्भनु पर्छ ।
- (१०) **अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था** भन्नाले अन्य राष्ट्रमा दर्ता भई प्रचलितकानुन बमोजिम अनुमति लिई काम गर्ने संस्थालाई सम्भनु पर्दछ ।
- (११) **द्वात्रृ निकाय** भन्नाले सामाजिक आर्थिक विकास कार्यमा प्रचलित कानून बमोजिम सहयोग गर्ने दिपक्षीय तथा बहुपक्षीय विकास साभेदार सम्भनु पर्दछ ।

(१२) **विधान** भन्नाले यो ऐन अनुसार स्थापित हुने **अनुसुची** ३ बमोजिमको नमुना विधान अनुसार बनेको संस्थाको विधान भन्ने सम्भन्नु पर्दछ ।

३. दर्ता नगरी संस्था खोल्न नहुने:

- (१) यस ऐनबमोजिम दर्ता नगरी कसैले पनि बेलबारी नगर क्षेत्रभित्र संस्था स्थापना गर्न हुदैन ।
- (२) संविधान र प्रचलित कानूनले निषेध गरेका कुनै पनि कार्य गर्ने उद्देश्य भएको संस्था दर्ता गरिने छैन तर यस दफाको प्रतिकुल हुनेगरी दर्ता भएमा त्यस्तो संस्थाको दर्ता स्वतः बदर हुनेछ ।

४. संस्थाको दर्ता:

- (१) संस्था स्थापना गर्न चाहने कुनै ९देखि बढीमा २१ जना व्यक्तिहरूले आवश्यकता अनुसार पदाधिकारी राखि संस्था सम्बन्धी देहायको विवरण खुलाई संस्थाको विधानको एकप्रतिर तोकिएको दस्तुर सहित स्थानीय अधिकारी समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ:-
  - (क) संस्थाको नाम,
  - (ख) उद्देश्यहरू
  - (ग) कार्य समितिका सदस्यहरूको नाम, ठेगाना र पेशा,
  - (घ) आर्थिक स्रोत,
  - (ड) कार्यालयको ठेगाना
- (२) उपरोक्त अनुसार खुलेको निवेदनमा तपसिल अनुसारका कागजातहरू संलग्न भएको हुन पर्नेछ ।
  - (क) संबन्धित वडाको सिफारिस,
  - (ख) कार्यसमितिका सदस्यहरूको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि,
  - (ग) संस्थाको प्रामाणित विधान (कार्य समितिका सदस्यहरू सबैको प्रस्तावित विधानको तल माथि हस्ताक्षर भएको)

- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको निवेदन प्राप्त भएपछि स्थानीय अधिकारीले आवश्यक जाचबुझ गरी संस्था दर्ता गर्न उचित ठानेमा नगरकार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ । नगर कार्यपालिकाले संस्था दर्ता गर्न उचित ठानी निर्णय गरेमा स्थानीय अधिकारीले संस्था दर्ता गरी दर्ताको प्रमाणपत्र दिनेछ । यस दफा अन्तर्गत दिइने प्रमाणपत्रको ढाँचा **अनुसूची १** अनुसार हुनेछ र सो बापत लाग्ने दर्ता तथा नविकरण दस्तुर नगरपालिकाले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।
- (४) कार्यपालिकाले कुनै संस्था दर्ता नगर्ने निर्णय गरेमा त्यसको सूचना १५ दिन भित्र निवेदकलाई दिनु पर्नेछ र निवेदकले सूचना प्राप्त गरेको मितिले ३५ दिनभित्र नगरपालिकाको न्यायिक समिति समक्ष उजुरी दिन सक्नेछ । न्यायिक समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने कार्यपालिकाको दायित्व हुनेछ ।

५. संगठित संस्था मानिने:

- (१) यस ऐन अन्तर्गत दर्ता भएको प्रत्येक संस्था अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ । सो संस्थाको सबै कामको निमित्त आफ्नो एउटा छुँड्हाप हुनेछ ।
- (२) संस्थाले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न र नगरकार्यपालिकाको अनुमतिलिई वेचबिखन गर्न सक्नेछ ।
- (३) संस्थाले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजूर गर्न सक्नेछ र सो उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजूर लाग्नेछ ।

६. संस्थाको सम्पत्ति:

- (१) संस्थाको सदस्य वा कर्मचारी लगायत कुनै व्यक्तिले संस्थाको विधान विरुद्ध संस्थाको कुनै सम्पत्ति दुरुपयोग गरेमा, कब्जा

गरेमा वा रोक्का राखेमा स्थानीय अधिकारीले त्यस्तो सम्पत्ति दुरुपयोग गर्ने, कज्चा वा रोक्का राख्नेबाट लिई संस्थालाई फिर्ता बुझाई दिन सक्ने ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिमको संस्थाको सम्पत्ति फिर्ता गर्ने गरी स्थानीय अधिकारीले गरेको कारबाहीमा चित्त नबुझ्ने व्यक्ति कानुनी उपचारमा जान सक्नेछ ।

७. अधिदर्ता भई स्थापना भएका संस्थाले दर्ता नविकरण गर्ने:

- (१) यो ऐन प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि तत्काल प्रचलित कानून बमोजिम बेलवारी नगरपालिका क्षेत्रमा केन्द्रिय कार्यालय रहेका संस्थाहरूले तोकिएको दस्तुर बुझाई नविकरण गरेमा यसै ऐन अनुसार दर्ता भएको मानिनेछ ।
- (२) यो कार्यविधि प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि तत्काल प्रचलित कानून बमोजिम अन्यत्र दर्ता भएका र हाल बेलवारीनगरपालिका क्षेत्रमा कार्य गर्न चाहाने सबै संस्थाहरूले नगरपालिका क्षेत्रमा शाखा कार्यालय स्थापना गरी ऐनको दफा ४ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम निवेदन दिई स्थानीय अधिकारीबाट शाखा दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्न सक्नेछन् । यसरी शाखा प्रमाणपत्र प्राप्त गरेपछि मात्र नगरपालिका क्षेत्रमा कार्य गर्ने अनुमति भएको मानिनेछ ।

८. संस्थाको उदेश्यहरूमा हेरफेर:

- (१) संस्थाको उदेश्यहरूमा हेरफेर गर्न आवश्यक देखेमा वा सो संस्थालाई कुनै अर्को संस्थामा गाभ्न उचित देखेमा सो संस्थाको कार्य समितिले तत्सम्बन्धी प्रस्ताव तयार गरी सो प्रस्ताव उपर

छलफल गर्न संस्थाको विधान बमोजिम साधारण सभा बोलाउनु पर्नेछ ।

- (२) साधारण सभामा उपस्थित भएका जम्मा सदस्य सझ्याको दुई तिहाई सदस्यहरूले प्रस्तावमा समर्थन जनाएमा सो प्रस्ताव साधारण सभाबाट पारित भएको मानिनेछ । तर, सो प्रस्ताव लागू गर्न स्थानीय अधिकारीको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

९. हिसाबको विवरण पठाउनु पर्ने:

- (१) कार्य समितिले आफ्नो संस्थाको हिसाबको विवरण, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन प्रत्येक वर्ष नविकरण गर्दा सम्बन्धित वडाको सिफारिस सहित स्थानीय सरकारलाई बुझाउनु पर्नेछ ।

१०. हिसाब जाँच गर्ने:

- (१) स्थानीय अधिकारीले आवश्यक देखेमा संस्थाको हिसाब आफूले नियुक्त गरेको कुनै अधिकृतद्वारा जाँच गराउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम हिसाब जाँच गराए बापत स्थानीय अधिकारीले हिसाब जाँचबाट देखिन आएको संस्थाको मौज्दात रकमको सयकडा तीन प्रतिशतमा नबडाइ आफूले निर्धारित गरेको दस्तुर असुल गरी लिन सक्नेछ ।
- (३) हिसाब जाँच गर्ने अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागजपत्रहरू वा सोधेको प्रश्नको जवाफ दिनु संस्थाको पदाधिकारी, सदस्य र कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ ।
- (४) हिसाब जाँच गर्ने अधिकृतले स्थानीय अधिकारीले तोकिदिएको म्यादभित्र हिसाब जाँचको प्रतिवेदन स्थानीय अधिकारी समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ र सो प्रतिवेदनको आधारमा संस्थाको कुनै सम्पत्ति सो संस्थाको कुनै पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीले हिनामिना गरेको, नोक्सान गरेको वा दुरुपयोग गरेको छ भन्ने स्थानीय अधिकारीलाई लागेमा निजले त्यस्तो पदाधिकारी, सदस्य

वा कर्मचारीबाट सो हानि नोक्सानी असुल गर्न प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही चलाउन सक्नेछ ।

तर, प्रचलित कानूनले सजाय समेत हुने अपराध भएकोमा प्रचलित कानून बमोजिम मुद्दा चलाउन लगाउनु पर्नेछ ।

११. निर्देशन दिने:

- (१) बेलबारी नगरपालिकाले संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

१२. दण्ड सजाय:

- (१) दफा ४ को (१) र (२) बमोजिम दर्ता नगराई संस्था स्थापना गरेमा वा दफा ७ बमोजिम शाखा नखोलि संस्था सञ्चालन गरेमा त्यस्ता संस्थाका कार्य समितिका सदस्यहरूलाई प्रचलित कानुन अनुसार दण्ड र सजाय दिईनेछ ।
- (२) दफा ९ बमोजिम हिसाबको विवरण नपठाई वार्षिक नविकरण नगर्ने संस्थाले प्रतिबर्ष शत प्रतिशत नविकरण दस्तुर तिरी पाच आर्थिक वर्षभित्र संस्था नविकरण गराउन सक्नेछन् । तीन आर्थिक वर्ष सम्ममा पनि नविकरण नगर्ने संस्था स्वतः खारेज भएको मानिनेछन् ।
- (३) दफा १० को उपदफा (३) बमोजिम हिसाब जाँच गर्ने सम्बन्धित अधिकृतले मागेको विवरण तथा कागजपत्रहरू वा सोधेको प्रश्नको जवाफ नदिने सम्बन्धित पदाधिकारी, सदस्य वा कर्मचारीलाई स्थानीय अधिकारीले संस्थाको साधारण सदस्य समेतबाट निलम्बन गर्न सक्नेछ ।
- (४) दफा ८ को (१) र (२) बमोजिम स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति नलिई संस्थाको उदेश्यमा हेरफेर गरेमा वा अर्को संस्थासित गाभेमा वा संस्थाले आफ्नो उदेश्यको प्रतिकूल हुने गरी काम कारबाही गरेमा वा स्थानीय सरकारलेदिएको निर्देशन पालन नगरेमा स्थानीय अधिकारीले त्यस्तो संस्थाको दर्ता निलम्बन गर्न वा खारेज गर्न सक्नेछ ।

१३. **पुनरावेदनः** दफा १२ बमोजिम स्थानीय अधिकारीले गरेको अन्तिम निर्णय उपर ३५ दिनभित्र जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन लाग्नेछ । (न्यायिक समिति राख्न सकिने वा नसकिने यकिन गर्नु पर्ने ।)
१४. **संस्थाको विघटन र त्यसको परिणामः** (१) संस्थाको विधान बमोजिम कार्य सञ्चालन गर्न नसकी वा अन्य कुनै कारणवस संस्था विघटन भएमा त्यस्तो संस्थाको सम्पूर्ण जायजेथा स्थानीय सरकारमा सर्नेछ ।
(२) उपदफा (१) बमोजिम विघटन भएको संस्थाको दायित्वको हकमा सो संस्थाको जायजेथाले खामेसम्म त्यस्तो दायित्व स्थानीय सरकारले व्यहोर्नेछ ।
१५. **नेपाल ऐन बमोजिम दर्ता वा स्थापना गर्नु पर्ने:** (१) कुनै संस्थाको दर्ता वा स्थापना गर्ने वा कार्यक्षेत्र यकिन गर्ने सम्बन्धमा अर्को संघिय वा प्रदेशऐनमा छुँै व्यवस्था भएकोमा यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि त्यस्तो संस्था सोही ऐन बमोजिम स्थापना हुने र कार्यक्षेत्र यकिन हुनेछ । स्थानीय सरकारमा दर्ता भएको संस्था यसको भूगोल बाहिर नेपाल ऐन बमोजिम क्रियाशील हुनेछ ।
१६. **नविकरण र प्रतिवेदन सम्बन्धि व्यवस्था:** (१) दर्ता भएका संस्थाहरूले वार्षिक नविकरण गराउनु पर्नेछ । नविकरणका लागि दिईने निवेदन मा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा संलग्न भएको हुन पर्नेछ । नविकरण दस्तुर नगरपालिकाले तोके बमोजिमको हुनेछ ।
१७. **खारेजी र बचाउः** (१) यस ऐनका दफा वा उपदफाहरू स्थानीयसरकारले आवश्यकता बमोजिम खारेज वा संसोधन गर्न सक्नेछ । त्यसैगरी यस ऐनको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने कार्यविधि, नियमावली, मापदण्ड बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

*

अनुसूची १
दफा ३ को उपदफा ३ सँग सम्बन्धित
संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको नमुना
बेलबारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
मोरड, १ नं. प्रदेश

दर्ता नं..... मिति : .....

संस्था दर्ता प्रमाण-पत्र

बेलबारी नगरपालिका वडा नं..... स्थित ..... मा
स्थापना भएको ..... संस्थालाई
बेलबारी नगरकार्यपालिकाको मिति ..... को निर्णय बमोजिम
दर्ता गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ ।

इस नगरपालीकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतीक पूर्वाधार, शहरी सुशासन
लगायतका क्षेत्रमा संस्थाको शक्तिय सहभागिताको अपेक्षाका साथै उत्तरोत्तर
प्रगतिको शुभकामना व्यक्त गर्दछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची- २
संस्था दर्ता गर्ने निवेदनको नमूना

मिति- .....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
बेलबारी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
बेलबारी, मोरड

विषय- संस्था दर्ता गर्ने सम्बन्धमा ।

उपरोक्त सम्बन्धमा यस नगरपालिकाको वडा नं. ..... को
..... टोलमा स्थापना गरिएको .....
संस्थालाई बेलबारी नगरपालिकाको कार्यालयमा दर्ता सुचिकृत गरि दिनु
हुन अनुरोध गर्दछु । यस संस्थाको विधान र अन्य आवश्यक कागजात
यसै निवेदन साथ संलग्न गरिएको छ ।

निवेदक

अध्यक्षको नाम -

प्रस्तावित संस्थाको नाम -

ठेगाना -

(क) सम्बन्धित वडाको सिफारिस

(ख) कार्यसमितिका सदस्यहरूको नाम र ठेगाना

(ग) कार्यसमिति सदस्यहरूको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि

(घ) संस्थाको प्रामाणित विधान

अनुसुची ३
दफा २ को उपदफा १२ सँग सम्बन्धित
विधानको नमूना
..... संस्थाको विधान, २०७.....

प्रस्तावना

..... (संस्था दर्ता गर्नुको औचित्य पुर्ण प्रष्ठभूमि चार हरफमा जोडन सकिने)

..... सामाजिक आर्थिक रूपमा शसक्त सभ्य र सुसंस्कृत समाजको निर्माण गर्ने तथा मानव विकाशमा जुट्ने उद्देश्य लिई यस संस्थाको सञ्चालनकालागी ..... संस्था २०७.. को विधान बेलवारी नगरपालिका संस्था दर्ता ऐन २०७६ को अधिनमा रहि तर्जुमा गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भ

१. संस्थाको नाम:- ..... हुनेछ । अंग्रेजीमा यसलाई भनिने छ ।

(क) संस्थाको कार्यालय रहने ठेगानाः- यस संस्थाको कार्यालय ..... मारहनेछ ।

(ख) संस्थाको कार्यक्षेत्रः- यस संस्थाको कार्यक्षेत्र प्रारंभिक रूपमावेलवारी नगरपालिका भित्र हुनेछ । प्रचलित कानुनको रित पुर्याई सम्बन्धित स्थानीय तहको पुर्व स्विकृति लिई नेपालको जुनसुकै स्थानमा पनि शाखा कार्यालय खोली कार्य सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा,

(क) “संस्था” भन्नाले ..... लाई सम्भिन्न पर्छ ।

- (ख) “विधान” भन्नाले ..... को विधानलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ग) “समिति” भन्नाले यसै विधानको दफा १२ बमोजिम गठित कार्य समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (घ) “सभा” भन्नाले यस विधान अनुसार बन्ने साधरणसभा र विशेष साधारण सभालाई सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “पदाधिकारी” भन्नाले यस संस्थाको पदाधिकारीलाई सम्झनु पर्दछ ।
- (च) “नियम विनियम” भन्नाले यस विधान अन्तर्गत बन्ने नियम विनियमलाई जनाउछ ।
- (छ) “तोकिए वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यो र यस विधान अन्तर्गत बनेको नियम विनियममा तोकिए वा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।
- (ज) “स्थानीय सरकार” भन्नाले बेलवारी नगरपालिकालाई सम्झनु पर्नेछ ।
- (झ) “स्थानीयअधिकारी” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई जनाउँछ ।
- (ञ) “सम्बन्धित कार्यालय” भन्नाले बेलवारी नगरकार्यपालिकाको कार्यालय वा समय समयमा नेपाल राजपत्रले तोकेको कार्यालयलाई बुझाउने छ ।
- (ट) “सल्लाहकार” भन्नाले यस विधान अन्तर्गत कार्यसमितिले नियूक्ती गर्ने सल्लाहकारलाई जनाउने छ ।
- (ठ) “आर्थिक बर्ष” भन्नाले यस संस्थाको हरेक बर्षको श्रावण १ गते देखि आषाढ मसान्त सम्मलाई जनाउने छ,
- (ड) “सदस्य” भन्नाले यस संस्थाको कुनैपनि सदस्यलाई जनाउने छ ।
- (झ) “ऐन” भन्नाले बेलवारी नगरपालिका संस्था दर्ता ऐन २०७६ लाई जनाउँछ ।
३. संस्थाको छाप र चिन्ह:- संस्थाको एउटा छुटै छाप र चिन्ह हुनेछ । छाप र चिन्ह अनुसुचि १ बमोजिमको ढाँचामा हुनेछ । तर संस्थाको नाम छाप र चिन्ह पूर्व दर्ता भएको कुनै संस्थासंग मेल खाएमा संसोधनको प्रकृयाद्वारा तुरुन्त संसोधन गरिनेछ ।

परिच्छेद- २

उद्देश्य

४. संस्थाको उद्देश्यः- यस संस्थाको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) यो संस्था मुनाफा रहित जनकल्याणकारी तथा जनहितकारी संस्था हुनेछ ।

(ख) ..... ।

(ग) ..... ।

(घ) ..... ।

(ङ) ..... ।

(च) ..... आदी

५. संस्थाको उद्देश्य प्राप्त गर्न गरिने कामहरू :

(क) संस्थाले प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम सम्बन्धित निकायबाट अनुमति वा इजाजत प्राप्त गरी मात्र उपरोक्त उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नेछ ।

(ख) संस्थालाई आवश्यक पर्ने भवन निर्माण गर्ने वा भाडामा वा लिजमा लिने र कम्प्यूटर टेलिफोन, टाईप राईटर, फ्राक्स जस्ता कार्यालय सामान तथा सवारी साधन खरिद गर्नेछ वा भाडामा लिई प्रयोग गर्नेछ ।

(ग) संस्थालाई आवश्यक पर्ने कर्मचारी नियुक्ति गर्ने तथा तिनको सेवाका शर्तहरू निर्धारण गर्नेछ ।

(घ) संस्थामा प्राप्त रकम वैंकमा जम्मा गरी वैंक खाता सञ्चालन गर्नेछ ।
(ङ.) विभिन्न सरकारी तथा गैह सरकारी संघ संस्थाहरुसँग संस्थाको उद्देश्यसँग मिल्ने प्रकृतिका कार्यक्रममा सहकार्य गर्न सकिने छ ।

परिच्छेद-३

सदस्यता सम्बन्धि व्यवस्था

६. **सदस्यताको वर्गीकरण :-** यस संस्थामा देहाय बमोजिम ४ प्रकारका सदस्यहरुको वर्गीकरण गरिएको छः
- (क) साधारण सदस्यः- यस विधानको दफा ७ अनुसार योग्यता भई सदस्य बनेका सदस्यहरु साधारण सदस्य मानिनेछ ।
- (ख) आजीवन सदस्य : दफा ७ अनुसार योग्यता भई चल अचल सम्पति कमितमा रु ..... वा सोभन्दा बढि एक मुछु ..... बुझाएमा यस संस्थाको आजीवन सदस्य रहनेछन् ।
- (ग) संस्थापक सदस्य :- संस्था स्थापना हुदाको कालमा संगठित भई क्रियाशिल भएका सदस्यहरु ।
- (घ) मानार्थ सदस्य : संस्थाको विकासको निमित्त विशेष योगदान दिएको वा दिने छन् भनि संस्थाले प्रदान गर्ने मानार्थ सदस्य । यस्तो सदस्यता प्राप्त गर्ने व्यक्तिबाट कुनै शुल्क लिइने छैन । निजहरुले संस्थाको निर्वाचनमा उम्मेदबारी दिन र मताधिकार प्रयोग गर्न पाउने छैनन् । राय सल्लाह र सुभाव दिन सक्नेछन् ।
७. **सदस्यता प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक योग्यता :-**
- यस ..... को विधान र उद्देश्यमा आस्था राख्ने कुनै पनि जाति, भाषी र धर्म मान्ने व्यक्ति जो १८ वर्ष पुरा भएका नेपाली नागरिकहरु यस संस्थाको सदस्य हुन पाउने छन् । साथै उक्त व्यक्तिको मानसिक स्थिति ठिक भएको र संस्था हित हुने काम गरेको हुनुपर्ने छ । नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको व्यक्ति हुनु पर्नेछ ।
८. **संस्थाको सदस्य नियुक्ति हुन वा वहाल रहन नसक्ने अवस्था :-**
- (१) देहायका कुनै पनि व्यक्ति संस्थाको सदस्य पदमा नियुक्त हुन सक्ने छैन ।

- (क) गैर नेपाली नागरिक र नेपाली भएपनि १८ वर्ष पुरा नगरेको ,
- (ख) मानसिक सन्तुलन ठीक नभएको वा अस्वस्थ्य ,
- (ग) दामासाहीमा परेको ,
- (घ) कुनै प्रकारको चोरी, ठगी, किर्ते वा जालसाजी गरेको वा आफ्नो जिम्माको धनमाल अनाधिकृत तवरले मासेको वा दुरुपयोग गरेको, भ्रष्टाचार गरेको अभियोगमा अदालतबाट कसुदार ठहरी सजाय पाई सजाय पाएको एक वर्ष भित्र सम्म ,
- (ङ) सम्बन्धित संस्थाको व्यवसायमा निजी स्वार्थ भएको,
- (च) सदस्यता शुल्क बुझाउन बाँकी भएको ।

९. देहायका अवस्थामा कुनै पनि व्यक्ति संस्थाको सदस्यमा बहाल रहने छैन :-

- (क) उपदफा ८ (१) बमोजिम सदस्य पदमा नियुक्त हुन नसक्ने भएमा,
- (ख) साधारणसभाबाट ७५ प्रतिशतको बहुमतले संस्थाको सदस्य पदबाट हटाउने प्रस्ताव पास भएमा,
- (ग) सदस्यले आफ्नो पदबाट दिएको राजीनामा स्विकृत भएमा,
- (घ) संस्थाको काम कार्वाहीमा बेइमानी वा बदनियत गरेको कुरा अदालतबाट प्रमाणित भएमा,
- (ङ) यस विधान बमोजिम संस्थाले गर्न नहुने भनी तोकिएको कुनै कार्य गरेमा,
कुनै व्यक्तिलाई संस्थाको सदस्यमा नियुक्ति हुन वा बहाल रहन अयोग्य ठहराउने भन्दा अधि संस्थाले निजलाई सो कुराको सूचना दिई सफाईको प्रमाण पेश गर्ने मौका दिनु पर्नेछ ।

१०. सदस्यता शुल्क र सदस्यता प्रदान गर्ने विधि :-

- (क) परिच्छेद नं. ३ दफा ७ अनुसार योग्यता भई साधारण सदस्य हुन चाहनेले संस्थाको सिफारिसमा सदस्यता प्रवेश शुल्क बापत रु.....सहित निवेदन पत्र दिएमा सदस्यता प्रदान गर्न सकिने छ ।

- (ख) साधारण सदस्यता वार्षिक शुल्क रु .....लाग्ने छ । जुन सुकै महिनामा सदस्य बनेमा वा सदस्यता नविकरण गरे पनि निजले बुझाएको शुल्क त्यसै सालको चैत्र मसान्त सम्मको लागि मात्र मान्य हुनेछ । अर्को सालको लागि पुनः नियमानुसार प्रत्येक वर्षको बैशाख ..... गते भित्र सदस्यता नविकरण गरिसक्नु पर्नेछ ।
- (ग) सदस्यता प्रदान गर्ने सम्पूर्ण अधिकार कार्य समितिमा रहने छ, तर यसलाई साधारण सभावाट अनुमोदन हुन आवश्यक छ ।
- (घ) आजीवन सदस्यता प्रदान गर्न सिफारिस कार्य समितिले गर्नेछ, र यसबारे साधारण सभाले स्विकृति दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

साधारण सभा तथा वैठकसम्बन्ध व्यवस्था

११. संस्थाको सभा बोलाउने तरिका र सभाका लागि दिनुपर्ने सूचना सम्बन्ध कुराहरु :-

- (१) यस संस्थाको साधारण सभा देहाय बमोजिम हुनेछ:-
(क) वार्षिक साधारण सभा र
(ख) विशेष साधारण सभा
- (२) यस संस्थाको प्रथम वार्षिक साधारण सभा संस्थापन भएको आ.व. समाप्त भएको मितिले तीन महिना भित्रमा गरिनेछ, र त्यसपछिका वार्षिक साधारण सभाहरु आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिना भित्र गरिनेछ ।
- (३) यस संस्थाको वार्षिक साधारण सभा गर्नको लागि कम्तिमा १५ दिन अगावै र विशेष साधारण सभा गर्नका लागि कम्तिमा ७ दिन अगावै सभा हुनें मिति, समय र स्थान छलफल गर्ने विषय खोली सबै साधारण सदस्यलाई सूचना दिईने छ ।
- (४) उपदफा (३) बमोजिम बोलाईएको साधारण सभामा नियम द बमोजिमको गणपूरक संख्या नपुगी सभा हुन नसकेमा

कमितमा ७ दिनको म्याद दिई पूनः साधारण सभा बोलाईनेछ।

१२. साधारण सभाको काम कर्तव्य र अधिकारः

- (क) कार्य समितिको निर्वाचन गर्ने ।
- (ख) कार्य समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यहरु उपर अविश्वासको प्रस्ताव पारित गरि पद मूक्तगर्ने ।
- (ग) विधानको अधिनमा रहि आवश्यक नियमावली स्विकृत गर्ने दरवन्दि सृजना गर्ने पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने ।
- (घ) वार्षिक कार्यक्रम र बजेट पारित गर्ने ।
- (ड) लेखा परिक्षक नियूक्त गर्ने ।
- (च) कार्य समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने ।
- (छ) विधान बमोजिम अन्य कार्य गर्ने र
- (ज) सस्थाको सर्वोच्च अंगको रूपमा रही आवश्यक कार्य सम्पादन गर्ने गराउने ।

१३. कार्य समितिः

- (क) कार्य समितिको गठन साधारण सभाबाट हुनेछ । तर प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभए सम्मको लागि निम्न बमोजिम अध्यक्ष तथा सदस्य रहेको कार्य समिति रहनेछ । कार्यसमितिको संख्या ऐनको दफा ४ अनुसार (९ देखि २१)आवश्यक पदाधिकारी राखि तलको ढाँचामा हुन पर्नेछ ।

१. अध्यक्ष	१ जना
२. उपाध्यक्ष	१ जना
३. सचिव	१ जना
४. सहसचिव	१ जना
५. कोषाध्यक्ष	१ जना
६. सह कोषाध्यक्ष	१ जना
७. सदस्य	३०% (समावेशी)

- (ख) कार्य समितिको कार्यकाल २ वर्ष हुनेछ ।
- (ग) वार्षिक साधारण सभा हुनुभन्दा अगावै कुनै कार्य समितिमा रहेको सदस्यको पद रिक्त हुन आएमा वाँकी अवधिका लागि कार्य समितिका सदस्यको नियुक्ति, कार्य समितिद्वारा गर्न सकिनेछ । कुनै सदस्यको पद विचमा रिक्त भएमा सो पदमा नियुक्त भएको सदस्यको कार्यकाल सो सदस्य जुन सदस्यको पद रिक्त भई नियुक्त भएको सो सदस्यको वाँकी कार्य काल सम्मका लागि मात्र हुनेछ ।
- (घ) कार्य समितिको वैठक आवश्यकता अनुसार कार्य समितिको अध्यक्षले बोलाउनेछ । जसमा सदस्य संख्याको ५१ प्रतिशत सदस्यले माग गरेमा अध्यक्षले कार्य समितिको वैठक बोलाउनुपर्नेछ ।
- (ङ) कार्य समितिको वैठकमा सदस्य स्वयं उपस्थित हुनुपर्नेछ ।
- (च) सदस्यहरुको जम्मा संख्याको कमितमा ५१ प्रतिशत सदस्यहरु उपस्थित नभई कार्य समितिको वैठक हुने छैन ।
- (छ) कार्य समितिको वैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्नेछ । अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले र उपाध्यक्षको अनुपस्थितिमा वैठकमा उपस्थित सदस्यहरुले छानेको जेष्ठ सदस्यले अध्यक्षता गर्नेछ ।
- (ज) कार्य समितिको वैठकमा बहुमतको निर्णय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।
- (झ) कार्य समितिको वैठकमा छलफल भएको विषय र तत्त सम्बन्धमा भएको निर्णयको विवरण (माइन्युट) छुट्टै कितावमा लेखी राख्नुपर्नेछ र सो निर्णयको विवरणमा, वैठकमा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यहरुको कमितमा ५१ प्रतिशतले सहि लाईगणपुरक मानिनेछ ।
- (ञ) संस्थाले गर्ने भनिएको सम्पूर्ण कार्य कार्य समितिको निर्णयबाट हुनेछ ।

परिच्छेद-५

पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार

१४. पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार:-

१. अध्यक्ष

- (क) कार्य समितिको वैठक संचालन गर्ने ।
(ख) वैठकमा निर्णयक मत दिने ।
(ग) साधारण सभाले पारित गरेका निर्णयहरुको कार्यान्वयन र रेखदेख गर्ने गराउने ।
(घ) संस्थाको सम्बन्धित सम्पुर्ण कुराहरुको रेखदेख, संरक्षण र नियन्त्रण गर्ने गराउने ।
(ङ) विभिन्न संस्था वा अन्य निकायसँगको सम्बन्धमा संस्थाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने ।
(च) संस्थाको पदाधिकारी सदस्यहरुको काम बाँडफाँड गर्ने ।
(छ) संस्थाको उद्देश्य प्राप्तीको लागि अन्य कार्य गर्ने ।
(ज) .....संस्थाको भैपरि आउने काममा एक पटकमा रु ३०००/- सम्म कार्य समितिबाट अनुमोदन गर्ने गरी खर्च गर्ने अन्यथा सो भन्दा वढि खर्च गर्नुपरे कार्य समितिको निर्णय अनुशार खर्च गर्ने ।

२. उपाध्यक्ष:-

- (क) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा कार्यकारिणी समितिको अध्यक्षता गर्ने ।
(ख) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षको काम गर्ने गराउने
(ग) विधानले तोके अनुसार र अध्यक्षद्वारा प्रत्यायोजित कार्य गर्ने ।

३. सचिव:-

- (क) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार साधारण सभाको र कार्यकारिणी समितिको वैठक बोलाउने ।
(ख) संस्थाको दैनिक प्रशासकिय कार्य गर्ने ।
(ग) संस्थाको रेखदेख, नियन्त्रण निर्देशन गर्ने तथा विभिन्न व्यक्ति तथा निकाय संग सम्बन्ध राख्ने र पत्राचार गर्ने ।

- (घ) साधारण सभामा कार्यकारिणी समितिको तर्फवाट पेश गर्नु
पर्ने वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन भावि योजना तथा कार्यक्रम
प्रस्तुत गर्ने ।
- (ङ) साधारण सभा र कार्यकारिणी समितिको निर्णय वमोजिम
कार्य गर्ने गराउने ।
- (च) संस्थाको विल, भौचर, दर्ता, चलानी तथा अन्य आवश्यक
कागजात सुरक्षित र पारदर्शिताका साथ राख्ने राख्न लगाउने
।
- (छ) बैठकको कार्यसूचि तयार गर्ने, सूचना गर्ने, बैठकको निर्णय
पुस्तिका लेख्ने र सुरक्षित राख्ने ।

४. सहसचिव

- (क) सचिवको अनुपस्थितिमा सचिवले गर्ने कार्य गर्ने ।
(ख) विधानले तोके अनुसार र सचिवद्वारा प्रत्यायोजित कार्य गर्ने ।

५. कोषाध्यक्ष :-

- (क) संस्थाको हिसाबश्रेस्ता दुरुस्त राख्ने ।
(ख) आर्थिक प्रतिवेदन तयार गरी साधारण सभा तथा
कार्यकारिणी समितिमा पेश गर्ने ।
(ग) आर्थिक प्रशासनको कार्य गर्ने ।
(घ) आर्थिक हिसाब पारदर्शि रूपमा दुरुस्त राख्ने ।
(ङ) बैकमा खाता खोली कोष स्थापना गर्ने र संस्थाको चल
अचल सम्पत्तिको संरक्षण सम्बर्धन र सदुपयोग गर्ने ।
(च) प्रत्येक आर्थिक वर्षको हिसाबको लेखा परिक्षण गराउने ।

६. सहकोषाध्यक्ष:-

- (क) सह कोषाध्यक्षको अनुपस्थितिमा कोषाध्यक्षको कार्य गर्ने ।
(ख) विधानले तोके अनुसार कोषाध्यक्षद्वारा प्रत्यायोजित कार्य गर्ने ।

७. सदस्य :-

- (क) नियमित बैठकमा उपस्थित भई सक्रियरूपमा छलफलमा भाग
लिने ।

- (ख) कार्यकारिणी समितिले दिएको जीम्मेवारी तदारुकताका साथ निर्वाह गर्ने ।
(ग) संस्थाको उद्देश्य बमोजिमको काम गर्न क्रियाशिल रहने ।
(घ) तोकिए बमोजिमका अन्य कामहरु गर्ने ।

१५. गणपुरक संख्या: कुल सदस्य संख्याको ६० प्रतिशतको प्रतिनिधित्व हुने गरी साधारण सदस्यहरु उपस्थित नभई साधारण सभाको काम कारवाही हुने छैन । तर विधानको दफा ११ को उपदफा४ मा उल्लेख भए बमोजिम पुनः बोलाईएको साधारण सभामा कुल संस्थापक संख्याको ५१ प्रतिशत प्रतिनिधित्व हुने गरी उपस्थित भएमा सभा गर्न बाधा पर्नेछैन ।

१६. संस्थाको कोषः

- (१) संस्थाको आफ्नो एउटा छुटै कोष हुनेछ र सो कोषमा देहाय बमोजिम प्राप्त रकमहरु रहनेछन्
(क) सदस्यता शुल्क वापत प्राप्त रकम ।
(ख) कसैले स्वेच्छाले दिएको कार्यक्रम वा अनुदान रकम ।
(ग) ऋण ।
(२) विदेशी संघसंस्थाबाट अनुदान रकम लिने भए संस्थाले नेपाल सरकार को स्विकृति लिनेछ ।

१७. खाता संचालनः संस्थाको अध्यक्ष, सचिव मध्ये एक जना र कोषाध्यक्ष सहित दूई जनाको संयुक्त दस्तखतबाट खाता संचालन हुनेछ । प्रचलित ऐन नियम अनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको श्रेस्ता राख्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

१८. संस्थाको लेखा र लेखा परिक्षणः

- (१) संस्थाको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिने छ ।
(२) संस्थाको लेखा परिक्षण प्रचलित कानून बमोजिम रजिष्टर्ड लेखा परिक्षकबाट हुनेछ ।

- (३) नेपाल सरकार वा स्थानीय अधिकारीले चाहेमा जुनसुकै बखत पनि संस्थाको हिसाव किताव जाँच्न वा जँचाउन सक्नेछ ।
- (४) लेखा परिक्षकको नियुक्ति वार्षिक साधारण सभाबाट हुनेछ । प्रथम वार्षिक साधारण सभा नभए सम्म लेखा परिक्षकको नियुक्ति कार्य समितिबाट हुनेछ । लेखा परिक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन स्थानीय सरकार, समाज कल्याण परिषद् लगायत सम्बन्धित निकायमा पेश गरिनेछ ।

परिच्छेद-७

निर्वाचन सम्बन्ध व्यवस्था

१९. निर्वाचन सम्बन्ध व्यवस्था:-

- (क) प्रत्येक कार्य समितिको पदावधि पद सम्हालेका मितिले ३ बर्षको हुनेछ । पदावधि समाप्त हुनुभन्दा एक महिना अगावै कार्य समितिले एक जना निर्वाचन अधिकृत र दुई जना सहायक गरि तीन जना मनोनयन गरि निजद्वारा निर्वाचनको व्यवस्था गर्नेछ । संस्था दर्ता भएको १ बर्ष भित्र विधान अनुसार चुनाव गराई सो को जानकारी स्थानीय सरकारलाई दिईनेछ ।
- (ख) निर्वाचन गर्नु पर्दा एउटा निर्वाचन समिति गठन गरिने छ । त्यस्तो निर्वाचन समितिले निर्वाचन सम्बन्ध सम्पूर्ण कार्यविधि आफै व्यवस्थित गर्नेछ ।
- (ग) निर्वाचन सम्बन्धमा निर्वाचन समितिको निर्णय नै अन्तिम निर्णय हुनेछ ।
- (घ) निर्वाचन सम्पन्न भएपछि सो समितिको स्वतः विघटन हुनेछ ।
- (ङ) निर्वाचन समितिमा रहेका व्यक्तिले उम्मेदवारी दिन पाउने छैनन् तर आफ्नो मताधिकार प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।

२०. उम्मेदवार हुने योग्यता:-

- (क) संस्थाको सदस्य हुनुपर्ने ।

- (ख) कुनै कानून द्वारा अयोग्य नठहरेको ।
(ग) संस्थाको उद्देश्य बमोजिम काम गर्न प्रतिबद्ध रहेको ।

२१. अविश्वासको प्रस्ताव:-

(क) सिंगो कार्य समिति वा समितिका कुनै पदाधिकारी उपर विश्वास छैन भने कुल सदस्य संख्याको १/३ तिहाई सदस्यले अविश्वासको प्रस्ताव दर्ता गर्न सक्नेछन् त्यस्तो प्रस्ताव माथि छलफल गरि उक्त प्रस्तावलाई समितिले ३५ दिन भित्र विशेष साधारण सभा बोलाउने छ र २/३ बहुमतबाट अविश्वासको प्रस्ताव पारित भए सिंगो कार्य समिति वा पदाधिकारी पद मुक्त हुनेछन् । आरोपित व्यक्तिलाई १५ दिन भित्र आफ्नो सफाई पेश गर्ने मौका दिईनेछ । तोकिएको समयमा आफ्नो सफाई पेश नगरे स्वतः पद मुक्त हुनेछन् ।

२२. विधान संशोधनः- कुल सदस्य संख्याको दुई तिहाई सदस्यहरूले अनुमोदन गरे पश्चात् मात्र संस्थाको कुनै दफा संशोधन वा खारेजका लागि स्थानीय अधिकारी समक्ष सिफारिश गरि पठाउनु पर्नेछ । स्थानीय अधिकारीबाट स्वीकृत भए पश्चात् मात्र संस्थाको कुनै दफा संशोधन वा खारेज भएको मानिनेछ ।

२३. विनियम बनाउन सक्ने:- संस्थाले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्ने सन्दर्भमा आवश्यक विनियम बनाउन सक्नेछ र सो को जानकारी स्थानीय अधिकारीलाई दिनु पर्नेछ ।

२४. तदर्थ समितिः- यो संस्था स्थापना गरी दर्ता गराउनको लागि गठित तदर्थ समितिले ६ महिना भित्र विधान अनुसारको निर्वाचन कार्य गर्नका लागि समितिको गठन गर्नुपर्नेछ । सो अवधिमा कार्य समितिले गरेका कामहरु यसै विधान अनुसार भएको मानिने छ ।

- २५. संस्था खारेजी:-** (१) साधारण सभाले आवश्यक देखेमा विशेष प्रस्ताव पारित गरि संस्था खारेज गर्न सक्नेछ ।
 २) उपनियम (१०) बमोजिम खारेजीको प्रस्ताव पारित गर्दा साधारण सभाले खारेजीको कामका लागि एक वा एक भन्दा वढी लिक्विडेटरहरु संस्थाको हिसाबकिताव जाँच गर्नका लागि एक वा एक भन्दा वढी लेखा परिक्षकहरु नियुक्त गर्न सक्नेछन् । लिक्विडेटर र लेखा परिक्षकहरुको पारिश्रमिक साधारण सभाले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।
 ३) उपनियम (२) बमोजिम नियुक्त लिक्विडेटर तथा लेखापरिक्षकले संस्था खारेजी सम्बन्धी काम कारबाही गर्नेछन् ।
 ४) विविध कारणवश संस्था विघटन भएमा यसको चल अचल सम्पत्ति स्थानीय सरकारको हुनेछ ।
- २६. ऐन अनुसार हुनेः-** यस विधानमा उल्लेख नभएका कुराहरु प्रचलित कानून बमोजिम हनेछ र संस्था दर्ता ऐन, नियम र प्रचलित कानूनसँग बाझिन गएका कुराहरु स्वतः निष्कृत हुनेछन् ।
- २७. नियम पालना:** स्थानीयसरकारबाट प्राप्त निर्देशन संस्थाले पूर्ण रूपले पालना गर्नेछ ।
- २८. संस्थापकहरुको मञ्जुरीः** हामी ..... संस्थाका निम्न संस्थापकहरु यस विधान बमोजिम कार्य गर्न मञ्जुर भै विधानमा सहिछाप गर्दछौं ।

क्र.स.	संस्थापकको नामथर र ठेगाना	पद	हस्ताक्षर
१.		अध्यक्ष	
२.		उपाध्यक्ष	
३		सचिव	
४		सहसचिव	
५		कोषाध्यक्ष	

६		सहकोषाध्यक्ष	
७.		सदस्य	
८		सदस्य	
९		सदस्य	
११		सदस्य	

**विधानको अनुसुची (क)
परिच्छेद १ को ३ अनुसारको छापको विवरण**

१. छाप अण्डाकार□गोलाकार□वा .....हुनेछ ।
- २..... भित्रको घेराको वरिपरि
.....लेखिएको हुनेछ ।
- ३.छापको .....स्थानमा स्थापना मिति २०.....हुनेछ
४. अन्य कुनै चिन्ह वा विवरण भए सोहि अनुसार व्याख्या गर्ने
.....।
५. तपासिल अनुसारको हुनेछ भनि उल्लेखित विवरण अनुसारको
छाप रेखा चिन्हमा स्पष्ट रूपमा देखिएको हुन पर्ने ।

आज्ञाले
प्रदिप शाह
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत